APR 5 1919

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniški prostori: 2657 S. Lawndale av.

Office of publication: 2657 So. Lawndale ave. Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XII. Cena lista je $4.00 Entered as second-class matter January 23, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., torek, 1. aprila (April 1) 1919.

Subscription $4.00 Yearly ŠTEV.—NUMBER 77.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act o Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

VELIKE UGODNOSTI PRI ODPLAČEVANJU NOVEGA POSOJILA.

ENO LETO ČASA ZA ODPLAČITEV ZADOLŽNIC SVOBODE.

Vlada je dovolila šest mesecev, banke lahko dovolijo več.

Chicago, Ill. — Po izjavi zakladniškega tajnika Carter Glassa bodo pogoji za odplačevanje zadolžnic svobode in zmage zelo liberalni. Vlada bo dala bankam šest mesecev časa za odplačilo, banke pa lahko dovolijo svojim odjemalcem toliko časa, koliko hočejo dovoliti.

Po brzojavki iz Washingtona bo treba plačati prvih deset odstotkov dne 10. maja. Prihodnjih deset odstotkov bo treba plačati pred 15. julijem. Zadnji obrok se plača dne 11. novembra, na obrestno podpisanega premirja.

Ugodnosti za odplačevanje podpisanih zadolžnic so tolikšne, da pri zadnjem posojilu svobode in zategadel upajo v vladnih krogih, da bo ljudstvo seglo po njih.

WILSON JE POSTAL NEZADOVOLJEN S FRANCIJO

Pariz, 31. marca. — Ako se položaj na mirovni konferenci kmalu ne spremeni — ne obrne na bolje, se lahko dogodi senzacija. S prikrivanjem resnice ne bo pomagano nič in resnični položaj je sledeči:

Takozvana "velika četvorica" ne more nikamor. Nesoglasje med glavnimi diplomati je tako veliko, da ne morejo zaključiti ničesar. Wilson, Clemenceau, Lloyd George in Orlando — to je velika četvorica — so ves zadnji teden samo debatirali in debatirali, toda zaključili niso ničesar. Med ameriškimi delegati se je pojavila velika nezadovoljnost in med njimi se šepece, da bi bilo najbolje, da zapuste Pariz in pustijo evropske imperialiste, da se sami kavsajo kolikor hočejo.

Največ je krriva Francija ozirma njeni mirovni delegatje. V začetku prejšnjega tedna je bilo pričakovati, da se bo četvorica tekom tedna zedinila glede odškodnine, ki jo hočejo naložiti Nemčiji. Francozi so sprva sprejeli ameriško načelo da Nemčija plača čisto odškodnino, kolikor znaša škoda, ki so jo povzročile njene armade zaveznikom; dalje se morajo odškodnina omejiti na svoto, ki jo je Nemčija v stanu plačati, to pomeni, da bi finančni zvedenci, ki so cenili škodo, so se tudi držali te, za načela in zaključili, da naj znaša od 20 do 30 miljard dolarjev, čeravno so Nemci naredili škode od 35 do 45 miljard.

Zadnji petek je pa ameriško načelo zletelo v koš. Clemenceau je zahteval — zakaj, to še ni pojasnjeno javnosti — da naj Nemčija plača odškodnino z ozemljem, ne more z denarjem in da bo Francija anektirala vso Saarsko dolino kot del odškodnine za uničene premogokope okrog Lensa. Kljub temu, da ni natančnih informacij zakšen odgovor je dobil Clemenceau, je znano toliko, da sta Wilson in Lloyd George protestirala. Wilsonovo stališče je da so zavezniki sprejeli principe, da se nacije ne smejo parcelirati in Clemenceaujeve vlade brez ugibanja.

Nezadovoljnost med delegati je tako velika, da odprto pripovedujejo, da so Francozi zakrivili vse to, da bodo zamude na mirovnem [illegible]

Ustava lige narodov se mora šele ta teden predložiti delegatom plenarni seji. Ustava dosedaj [illegible] Monroe doctrine [illegible] Italija opozicija proti [illegible]

Pariški časi godrnjajo [illegible] ne diplomacije, s katero so [illegible] razprave [illegible] "Journal" pише, da [illegible] da se [illegible] Wilsonovega principa.

V ORGANIZACIJI JE MOČ, JE GESLO DANAŠNJEGA ČASA.

FARMARJI SE ORGANIZIRAJO V GOSPODARSKI ORGANIZACIJI.

Organizacija že steje 2,000,000 članov.

Washington, D. C. — Med farmarji je [illegible] boj spoznanja, da posamezniki v današnji družbi ne more nič in da morejo biti le v organizaciji, ki producira vse življenske potrebščine, [illegible] da bosta njih trud in delo [illegible] poplačana.

Farmarji sami samostojni producenti so dolgo časa mislili, da zase ne veja princip organizacije, ampak [illegible] svoje [illegible]. Sele hude skušnje so jih spametovale in ustanovili so farmarsko organizacijo pod imenom "National Farmer's Union", ki ima danes 2,000,000 članov, to je večina farmarjev v Združenih državah. Med farmarji je razvoj [illegible] od med delavci. Nekateri vidijo potrebo organizacije, drugi se ne brigajo nič zanje in brezmotselno zevote, tako je delal mnogo let in je šel v žrelo do svoje smrti.

Ekseku[illegible] farmarske organizacije je sklenila, da poteče z veliko kampanjo, da pri[illegible] brez brizne farmarske mase v organizacijo. Največja agitacija razvija jejo v centralnih državah. Po izjavi A. V. Elmore, tajnika organizacije, je organizacija gospodarska, njen cilj je organizirati farmarje, da bodo veletrgovci primorani pri nakupu poljskih pridelkov, skepati kupcem le [illegible] organizacije. Zdaj dobicije [illegible] veletrgovci in mesarji in farmarji morajo prodati svoje pridelke [illegible]

Tajnik Elmore poroča dalje, da so farmarji v državi Washington podpisali $196,000 za "Paljedelski temelj," ki ga zgradi v Washingtonu in ne stane $1,250,000 [illegible] farmarske organizacije.

4,000 SOVRAZNIH INOZEMCEV JE BILO INTERNIRANIH.

Washington, D. C. — Justicijalni tajnik Palmer poroča, da je bilo v [illegible] internirano 4,000 sovražnih inozemcev. Od teh 600 [illegible] domov. Pri [illegible] 300 [illegible] članov I. W. W. pridešča nada [illegible] za deportacijo [illegible] predloge [illegible] deportacijo [illegible]

[illegible] Washington [illegible] pripadajo na kongresu predloge [illegible] deportacije [illegible] pogodbe.

LETALO V SLUŽBI POLJEDELSTVA

Ansonia, Conn. — [illegible]

EKSPLOZIJA NA ARMADNI POSTAJI

Washington, D. C. — [illegible]

PODRŽAVLJENJE ŽELEZNIC NI VŠEČ PRIVATNIM INTERESOM.

DELAVSTVO JE ZA PODRŽAVLJENJE ŽELEZNIC.

To dokazuje izid glasovanja pri del. strokovnih organizacijah.

Chicago, Ill. — Veliki dnevniki skoraj vsaki dan prinesejo izjavo kakšnega veletrgovca ali velepodjetnika, ki pravi, da naj železnice ostanejo v privatni posesti. Vsi veletrgovci in podjetniki, ki pridajajo s takimi nasveti na dan, segašajo v tem, da naj se pod vladno kontrolo izvrše potrebna popravila in dovrši organizacija železnic, da bodo kos svoji nalogi. Kadar bo to delo izvršeno, naj se pa železnice izroče privatni [illegible]

Od teh veletrgovcev in velepodjetnikov tudi ni pričakovati drugačne izjave, kajti če bi priporočali da železnice postanejo posest Združenih držav, bi nastopili proti svojim lastnim interesom.

Poleg veletrgovcev in velepodjetnikov žive se drugi ljudje v Združenih državah, ki imajo tudi svoje mnenje o železnicah.

"Government Ownership liga" se je hotela prepričati, če so resni ljudje v Združenih državah naklonjeni sugestiji, da pridejo železnice zopet pod privatno kontrolo. Liga se je obrnila do 14 velikih delavskih organizacij, da izrazi ondsko mnenje o železniškem vprašanju. Teh štirinajst organizacij, ki teprezentirajo 1,900,000 delavcev, se je izreklo, da naj postanejo železnice državna posest. Kako je glasovalo članstvo, pokazujejo sledeči izgledi: Strojniki, 130,935 glasov za podržavljenje železnic, proti podržavljenju 426; [illegible] 26,710 glasov za podržavljenje, 75 proti podržavljenju; železničarski uslužbenci 110,972 za podržavljenje, proti podržavljenju 805. Nekatere organizacije niso mele niti enega glasu proti podržavljenju. Med temi organizacijami so [illegible] Bratovščina železniških [illegible] in [illegible] bratovščine železniških sprevodnikov, bratovščina premikačev in zavračev, "Mednarodno društvo strojnikov", "Mednarodna [illegible] kotlarjev", železarski delavci in pomagači, kleparji, elektricarji, železniški pisarniški uslužbenci, skladišni delavci, brzojavni in [illegible] uslužbenci, ogrbališni delavci [illegible]

To je jasni dokaz, da so delavci za podržavljenje železnic, njih glasovanje to odprto pokazuje. V splošnem glasovanju o železniškem vprašanju so potrjene besede Frank C. Morrisona, tajnika "Ameriške delavske federacije": "Dežela je na predvečeru dobe, v kateri prihaja podržavljenje, in delavstvo ,zastopano v "Ameriški delavski federaciji," ga bo podpiralo do skrajne meje."

Ljudstvo ne zahteva, da se podržavljene železnice, ampak bo [illegible] da [illegible] postanejo [illegible] posest. To zahteva ljudstvo za [illegible] in razsvetljav [illegible]

To [illegible] je že občutiti [illegible] v državnih legislaturah. V [illegible] je bila [illegible] predloga, ki dovoljuje [illegible] da pre[illegible] in [illegible] obrat [illegible]

V [illegible] Wisconsina in [illegible] predloge [illegible] od newyorške [illegible] da ljudstvo [illegible] zahteva, da cestne že[illegible] razsvetljavne [illegible] postanejo ob[illegible]

M. [illegible] župan v Spokanu [illegible] da [illegible] kupi [illegible] je pre[illegible] da je [illegible] omnibus [illegible] javnosti.

VREME

[illegible] V torek je [illegible] severozapadu [illegible] novi čas [illegible] zahod [illegible] 7 4.

NEMČIJA SE NAGIBLJE K RUSIJI? RUSKA VLADA NI ZA MIR BREZ ZVEZE.

London, 31. marca. — Iz Berlina poročajo, da tamkaj stavijo, da bo nemška vlada sklenila zvezo z Leninom prej kot pariški kongres predloži mirovno pogodbo Nemčiji.

Nemška vlada taji, da ima kakšne zveze z Rusijo in da jih sploh ne išče. Kljub temu pa javljajo iz Berlina, da je vojni tajnik Noske rekel v Weimarju, da je ruska boljševiška vlada sporočila nemški vladi, da ne sklene miru z Nemčijo, ako zadnja noče stopiti z njo v zvezo.

Iz Amsterdama poročajo, da so rudarji na Westfalskem zopet zastrajkali. Zahtevajo šesturni delavnik. 20,0000 delavcev je ostavilo rove.

Berlin, 31. marca. — Z Dunaja brzojavljajo, da je zastopnik nemške vlade, ki se mudi v Budapešti svetoval Nemcem na Ogrskem, da se naj vrnejo domov.

London, 31. marca. — Iz Stanislava v Galiciji poročajo, skozi Dunaj, da so ruski boljševiki izpraznili Kijev in pričeli vojaško kampanjo proti Rumunji.

London, 31. marca. — Ogrske boljševiške čete so invadirale nemški del zapadne Ogrske. Vneli so se boji z nemškoavstrijskimi patruljami, ki so odbile komunste.

Kodanj, 31. marca. — Iz Varšave poročajo, da poljske čete prodirajo v Livonijo in vzhodno Galicijo. Z Dunaja je prišla vest, da Lodo Poljaki in Ukrajinci kmalu sklenili mir. Kakor se govori pa Dunaju, j cententa obljubila Poljakom Lvov z večjim delom zahodne Galicije in kosom Bukovine.

London, 31. marca. — "Daily Mail" je prejel poročilo iz Berlina, da se bo nemška vlada premislila in dovolila zaveznikom, da izkreajo poljske divizije v Danzigu. Nemcem je več za živila, ki pridejo iz Amerike in ki bi gotovo izostala, ako bi prišlo do resnega spora z zavezniki vsled Danziga.

Blokada na Jadranu je odpravljena.

Rim, 31. marca. — Naredba zaveznikov, da se odpravi blokada bivših avstroogrskih pristanišč ob Jadranskem morju je stopila v veljavo v nedeljo o polnoči.

Pariz, 31. marca. — Poveljnik zaveznikih čet na Reki je proglasil v mestu in okolici obsedno stanje. Vzroki niso navedeni, toda domneva se, da zopet grozeči nemiri med Italijani in Jugoslovani.

Kolin, Nemčija, 31. marca. — Prva živila iz Anglije in Amerike pridejo v zapadno Nemčijo ta teden.

Bela Kun je razložil program ogrske vlade.

Dunaj, 31. marca. — Iz Budapešte javljajo, da je socializacija vsega gospodarskega sistema na Ogrskem v polnem teku. Banke so postale javna posest in bančni predsedniki so se umaknili sovjetskim klerkom, ki jih upravljajo. Stanarina se ves ne plačuje lastnim posestnikom, temveč vladi, katero zastopajo hišniki. Prodajalnice so podržavljene in upravitelji to [illegible] so se umaknili postopnim odborom, katere so izvolili delavski sveti.

Mnogi veleposestniki so se udali v svojo usodo in sklenili da ostanejo doma, pa naj se zgodi kar hoče. Grofica Marija Karolyi soprodnica bivšega provizoričnega predsednika republike, je dejala, da je nova vlada zrušila njeno posestvo na Ogrskem in ostati je samo en kosmj kar je pač bolje [illegible] namesto da [illegible] po svetu brez vsega [illegible] je.

Dalje je sovjetska vlada razlastila vse veleposestnike [illegible] ogromna zemljišča [illegible] zemljišča bodo oddana [illegible] ih obdelujejo.

Ameriški zastopniki v Budapešti nimajo nobenega [illegible] in noji novi kurzi imajo prosto pot.

Berlin, 31. marca. — Bela Kun, komisar zunanjih zadev ogrske sovjetske vlade, je poslal delavskemu svetu v Berlinu dolgo poročilo o delovanju in uspehih proletarske vlade. Poročilo se delo na glasi: "Proletarska diktatura tem je padla v naročje, kakor zrel sad naših dolgih bojev in trpljenja. Kapitalistični stebri padajo drug za drugim. Stavba mezdne suženjnosti se je zdrobila v tisoče kosov in zdaj gradimo nov svet. Pecat "pankrtstva" na nezakonskih otrocih smo odpravili, otroci proletarijata imajo zdaj vse pravice do čistega zraka, svetlobe, čistoče, prehrane in izobrazbe, ki so jih prej uživali le otroci buržoazije. Gledališča, ki so do sedaj služila le v zabavo bogatinov, ostanejo v službi umetnosti, toda odprta bodo proletarijatu. Časopisje, najvažnejše sredstvo v rokah kapitalizma za ponemnevanje delavstva, je zdaj v naših rokah. Proletarske mase prihajajo z navdušenjem v rdeco armado in pripravljene so s krvjo braniti svojo svobodo. Bogovi kapitalistične družbe so danes zavrti v nerak; ura razlastitve razlaščevalcev je prišla."

London, 31. marca. — Poročevalec tukajšnjega lista "Daily News" brzojavlja iz Budapešte, da je zadnjo sredo govoril z Bela Kunom, triintridesetletnim vodiljem ogrske sovjetske vlade, ki mu je dejal sledeče: "Vesti, da smo ali da bomo socializirali ženske so smešne. Sovjetska vlada na Ogrskem je proti temu in naš namen je, odpraviti socialno zlo, s katerim je kapitalizem ponižal ženo. Mi smatramo, da je delavec vsakdo, kdor dela z umom ali rokami za materijalne in kulturne interese splošnosti. Iz tega razloga bodo imeli profesorji, pečeliji umetniki, pisatelji, zdravniki in ženirji itd. ravno tiste pravice, kakor industrijalni delavci. Vsi bodo pod državno kontrolo za koristi ljudstva. Kopališča v hotelih in privatnih hišah bodo vsak teden enkrat odprta otrokom občine, ki bodo tudi pod rednim zdravniškim nadzorstvom."

Ženeva, 31. marca. — Z Dunaja poročajo, da je v ogrsko rdeco armado stopilo na stotine ruskih ujetnikov. Nadvojvoda Jozef in bivši miljonar Julius Ommeich sta hotela pobegniti iz Ogrske v kmečki obleki, toda rdeča straža je prejela na povelje socialističnega poveljnika Kosztholga v Budapešti sta bila vrnena v jeco.

Tukaj poročajo, da se ententa se ni odločila za militaristične operacije proti Ogrski.

Na južnozapadni ogrski meji se pojavljajo oboroženi spopadi med ogrskimi in srbskimi četami.

Nemški delavci groze s stavko proti slabemu miru.

Kodanj, 31. marca. — Berlinski "Tageblatt" poroča, da je socialistični vodja Stoessel dejal na dopisnik delavskega časopisja [illegible] Bromberg, da bo nemško delavstvo stopilo v generalno stavko v slučaju, da zavezniki [illegible] Nemčiji imperialistični mir. Zavezniki naj potem sami prodajo Nemčijo in producirajo [illegible] je nadaljeval Stoessel. [illegible] odbor [illegible] v Berlinu [illegible] da [illegible] je naredila Ogrska [illegible] z Rusijo.

Hugo Haase, vodja [illegible] socialistov, je zadnji petek [illegible] skupno [illegible] napad [illegible] tajnika Noske zaradi [illegible] [illegible] Haase [illegible] da bi motala Nemčijo [illegible] z Rusijo.

Pri [illegible] delegacije [illegible] kongres nemških [illegible] v Berlinu izvoljeni [illegible] [illegible] imajo pri delegatu [illegible] Italije [illegible] zahteva, da vlada izpusti iz zapora [illegible]

ZAVEZNIKI SE POGAJAJO Z LENINOM?

TAKO POROČAJO IZ LONDONA.

Americani nocejo pomagati Japoncem v Sibiriji.

London, 31. marca. — Brzojavka "Daily Newsa" iz Pariza se glasi, da je ententa odprla ali pa odpre vsak čas pogajanja za mir z Leninom, predsednikom ruske boljševiške vlade.

Tukajšnji novi delavski list "Daily Herald" je danes priobčil poročilo, da je ruska vlada obvestila zaveznike, da je pripravljena pogajati se za pravičen mir, ki odpre tudi Rusiji vrata v ligo držav. Domneva se, da med Rusijo in zavezniki posreduje Wilsonova misija, ki se je pred kratkim vrnila iz Maske, če je sploh kaj resnice na vesteh o pogajanju.

Francoski parlament je imel včeraj dolgo sejo glede vladne politike z ozirom na Rusijo.

London, 31. marca. — Iz Tokija javljajo, da je vojni minister Tanaka izjavil v japonskem parlamentu, da se ameriške čete v Sibiriji nočejo bojevati na strani japonskih čet proti ruskim boljševikom. Tanaka je tudi rekel, da edino japonsko vojaštvo še vzdržuje red v Sibiriji.

RUDARJI ZASUTI.

Trinidad, Colo, 31. marca. — V rudniku Empire Coal kompanije je nastala razstrelba, ki je zaprla izhod trinajstim rudarjem.

BANDITJE SO ODNESLI BOGAT PLEN.

Detroit, Mich. — Šest oboroženih banditov je oropalo podružnico zvezne rezervne banke. Zaprli so dvanajst uslužbencev v varnostno streambo in se potem odpeljali v avtomobilu. Policija je prejela poročilo, da so tolovaji odnesli $75,000.

DAVEK NA PREMOG.

Harrisburg, Pa. — Legislaturi je predložena predloga, da se na trdi in mehki premog naloži enoodstotni davek.

OKRAJ CLARION SKRBI ZA DOBRE CESTE.

Harrisburg, Pa. — Okraj Clarion dobi od države za graditev cest $250,000. Jakob Stahlman, okrajni komisar, izjavlja, da bo ljudstvo v juliju ali avgustu glasovalo, da okraj izda $1,000,000 zadolžnic. Denar se vporabi za [illegible] cest. Zgarajenih bo več [illegible] cest.

POMOČ OB PRAVEM ČASU.

New York, N. Y. — Silen vihar je odtrgal od zasidrališča petnajst za prevažanje premoga in jih gnal na odprto morje. Na teh barkah je bilo 24 oseb, med njimi 14 otrok. Barke so bile že deset milj proč od zasidrališča, ko so prišle na pomoč vladne vlačilne ladje in potegnile barke v varen pristan.

Georga Lodhouerja, ki je obtožen, da je v zvezi z zadnjo spartaško revolto.

Češka vlada apelira na entento za pomoč proti ogrskim boljševikom.

Pariz, 31. marca. — Češki mirovni delegat in minister zunanjih zadev Benes je včeraj objavil apel na mirovno konferenco, da naj hitro reši dolžni zvoje meje Češkoslovaške, Jugoslavije in Rumunije in potem naj zavezniki pomagajo, da se meje zastražijo z mogočnimi četami proti "boljševizirajoči centralni Evropi." Beneš pravi, da bo Češkoslovaška kmalu [illegible] pomoč in [illegible] je velika, da [illegible] kajti češko delavstvo je stečno in nezadovoljno vsled slabe prehrane.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada $4.00 na leto, $2.00 za pol leta in $1.00 za tri mesece; Chicago $5.50 na leto, $2.75 za pol leta, $1.40 za tri mesece, in za inozemstvo $7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada $4 per year; Chicago $5.50, and foreign countries $7.00 per year.

Datum v oklepanju n. pr. (March 15-19) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

NEPRAKTIČNE SUGESTIJE.

Iz Evrope prihajajo vsakovrstne sugestije v brzojavnih poročilih, na katerih je poznati, da se za njimi skrivajo moči starega monarhističnega sistema v centralnih državah.

Res je, da živi nemški kajzer v prognanstvu na Holandskem in da se o avstrijskem Korlu poročali, da je odšel na oddih v Švico. Ali s tem še ni rečeno, da so ubite vse monarhistične moči v Nemčiji in nekdanji avstro-ogrski državi. Nemški grofi, baroni in pruski junkerji še vedno stikajo glave skupaj in kujejo načrte, kako bi prozročili v sedanjih republikah preobrat in pomagali spodenim monarhom zopet na prestol.

Te dni je prišla vest iz Evrope, da je berlinska vlada pri volji sodelovati z zavezniki, da ubije boljševizem v Rusiji. Če je res, kar poroča brzojav, potem je doprinesen dokaz, da monarhisti še vedno spletkarijo v Berlinu in kujejo zarote, da pomagajo bivšemu kajzerju na prestol.

Ta sugestija je zelo čudna. Nemčija je z vojaškega stališca brezmočna. Kako naj torej užene boljševike, vodi vojno v Rusiji in na Ogrskem, sploh povsod, kjer se pojavijo v vzhodnih evropskih državah boljševiki? Nemčija bo zahtevala, da dobi pomoč od zaveznikov, če ji poverijo nalogo, da nastopi proti Rusiji. In četudi dobi pomoč od zaveznikov, še ni dokazano, da lahko izvede uspešne vojaške operacije proti vzhodu.

Če stari pruski militarizem res ni popolnoma ubit in ima še toliko moči v sebi, da se lahko razvije v silo, ki z uspehom nastopi proti Rusiji, ali so si zavezniki zastavili vprašanje, **kakšno garancijo imajo proti pruskemu militarizmu, ko postane jak in močan, da jih zopet ne napade in se navali nanje z vso silo?**

Za sugestijami, ki prihajajo iz Berlina proti boljševikom v Rusiji, se skrivajo pruski junkerji in nemški monarhistični interesi, ki izrabijo vsako ugodno priliko, da napeljejo vodo na kajzerjev mlin.

KJE SO VZROKI ZA NEMIR?

Urednik London "Daily Newsa" je podal precej jasno svojo sodbo, ki je posledica opazovanj dogodkov v Evropi s temile besedami: "Pariška konferenca hoče spraviti v soglasje politiko teritorijalne delitve z ligo narodov."

Zdi se, da sta Amerika in Anglija, Wilson in Lloyd George za ligo narodov, vse druge evropejske dežele pa gledajo le na povečanje teritorija. Po poročilih, ki jih je poročil kabel v Ameriko, želi skoraj vsaka dežela pridobiti na teritoriju ne glede na to, kaj njegov sosed poseže, dasiravno je teritorijalno vprašanje prav lahko rešiti. Prepričani smo, če konferenca sprejme vseh štirinajst točk Wilsonovega mirovnega programa, morajo prenehati s tem teritorije, ker bi ljudstvo s plebiscitom v spornih teritorijih odločilo o svoji usodi.

Ko je predsednik Wilson proglasil svojih štirinajst mirovnih točk, jih je pozdravil ves demokraticen svet kot program za trajen mir, kajti jasno je bilo, če bodo narodi s svobodnim glasovanjem odločili o svoji vladi in kam naj pripadajo, je izključen vsak prepir glede teritorija.

Predsednik Wilson je že tedaj dobro vedel, ko je oznanil svoje štirinajst narovnih točk, da se teritorijalna vprašanja zelo težko rešujejo, ce vsak narod sam odloči o svoji usodi. Proglasitev njegovih štirinajst mirovnih točk je bila imela namen, kako naj se postopa, kadar se bo govorilo o delitvi teritorijalnih sporov, iz katerih izvirajo novi nemiri, ki ne morejo prinesti drugega kot vojne.

Dogodki zadnjih mesecev dokazujejo dogodke v Evropi in [illegible] spoznamo, da se predsednik Wilson ni dal da je pokazal pravi nacin, kako se hitro [illegible] teritorijalna vprašanja.

Demokracija [illegible] manifestira za svoje [illegible] demokracijo, iz katere se danes krvavo [illegible] svet, ima na svoji strani devet [illegible] v katerih leže [illegible] da se bojujejo za demokracijo.

DOPISI.

Girard, Kans. — Za delavce jako neprijetna bolezen, katero zanašajo razni privatni podjetniki med delavce, se je tudi pri nas že pokazala. Premogokopi so pričeli obratovati samo po tri do štiri dni v tednu. Ker se je delo v premogokopih "znižalo" od šest dni na tri ali štiri, torej za polovico in eno tretjino, bi marsikdo pričakoval, da se tudi cene za življenske potrebščine znižajo za polovico ali vsaj za eno tretjino. Toda pri tem je ravno obratno, in radi tega je že marsikateremu ugauka, kako bo preživel družino. Cene nekaterim življenskim potrebščinam so se celo zvišale. Radi tega ni treba nikomur misliti da imamo v tukajšnjih naselbinah "good time".

V "Glas Naroda" vedno čitam razne resolucije in proteste radi nameravanega izplačila $5000 iz glavne blagajne JSKJ. Seveda prihajajo ti protesti in resolucije od članov, ki so nasprotni vsaki napredni ideji. Posebno veliko ima še za povedati g. G. Tasoti. Kar se tiče njega, omenim le toliko, da ko bi bili vsi rojaki njegovega mišljenja, bi morali iti rakovo pot za par sto let. Jaz sem istotako članica imenovane jednote in nič ne godrnjam, ako bom morala plačati nekoliko večji asesment. Saj ne pojde denar iz bolniškega sklada, ampak iz sklada za onemogle člane. Bratje in sestre, kdo je pa bolj onemogel kot narod v stari domovini? Jaz nisem žena kakega bogataša, ampak priprostega delavca, ki si more služiti svoj kruh v potu svojega obraza globoko pod zemljo in v vedni smrti nevarnosti. Pa radi tega še ne bomo umrli od glada, ako plačamo dvojni asesment. Saj se bo denar, katerega bo izplačala Jednota SRZ porabil v korist naših bratov v stari domovini. Nekaterim je pač vse eno, ali spadajo Slovenci v starem kraju celo pod turškega sultana, ali pa uživajo svobodo in prostost v svoji lastni državi.

Rada bi zvedela za moje strice Andrej Koželja, podomače Tišlerjev in Franka Koželja, podomače Arličev. Oba sta doma iz občine Planinska Vas, fara st. Vid. pri Planini na Spodnjem Štajerskem. Moje samsko ime je Katy Kožeij, po domače Harločeva iz Straške Gore, fara Prevorje pri Pilstanju na Spodnjem Štajerskem. Prosim cenjene rojake ako kateri ve za omenjena dva rojaka, da mi sporoči na spodnji naslov. Ako pa sama to čitata, da se mi zglasita.

Katy Kranjec,
Wilcox St. 312 Girard, Kans.

Butte, Mont. — Pozivljem člane društva "Slovensko Hrvatska Sloga", št. 207 SNPJ, da se polnoštevilno udeleže prihodnje mesečne seje, katera se vrši dne 6. aprila. Na dnevnem redu imamo več važnih točk, katere je treba rešiti. Kakor računi, nerešene pritožbe, volitve raznih odbornikov, ker so nekateri odpotovali iz tukajšnje naselbine, nekateri so pa pristopili k novemu društvu. — Nadalje opozarjam člane omenjenega društva, da med sejo ne bom več pobiral mesečnine, kakor je bilo dosedaj v navadi in so se nekateri člani izgovarjali, da nimajo časa. Ko pa pridejo važne zadeve na dnevni red, je pa zborovalna dvorana navadno prazna. Vsak naj si zapomni, da se vrši le dve seji v mesecu, torej, ako se kakšen član ne more udeležiti prve seje, naj se vsaj udeleži druge. Kdor ima kako posebno važno opravilo ravno na dan sej, naj jo odloži za poznejši čas, saj seja ne traja cel dan. Vsakdo je dolžan se udeležiti vsaj vsake tretje mesečne seje. Ako se udeležujete društvenih sej, lahko s tem veliko koristite celemu društvu, ker se udeležite raznih debat in razmotrivanj, in ako imate kak koristen predlog, istega predlagate. Apeliram še enkrat na vse člane tega društva, da se udeleži polnoštevilno prihodnje društvene seje. Prihodnja seja je javna in nje vse odvisno od [illegible] ako bo še nadalje na [illegible] društvo kakor je dosedaj.

Frank E. Smith, taj.

Cleveland, O. — Nekateri jo imenujemo "Tetko", jaz jo pa imenujem "gotla", namreč prejšnja Clevelandska Amerika, sedanje "Ameriško domovino", katere [illegible] izpremenja svojo [illegible] stališče kot spomladan [illegible]. Danes piše na vse pretege za republiko, jutri pa že za monarhijo, čez nekaj časa pa piše, da naj se Slovenci brigamo samo za našo novo domovino in prav nič drugega.

V številki 35. od 24. marca t. l. je priobčil isto navodilo Ameškega rdečega križa, katero je prinesla že "Prosveta", kako pošiljati materijalno pomoč svojcem v staro domovino. To je vse lepo in rojaki kateri delujejo za SRZ se bomo že sami pobrigali za naše svojce v starem kraju, ker vemo da je to naša dolžnost, toda prepričani bodite, da vas ne bomo vprašali za svet in tudi ne imeli vaše prste v mes, in to takoj, kakor hitro bo le mogoče. Vemo pa tudi dobro, da siromaki v starem kraju trpe največje pomanjkanje in ne samo sedaj, ampak trpeli so največje pomanjkanje že pred vojno in bodo še trpeli, dokler bo vladal sedanji sistem. Tega pa niso krivi gl., odborniki pri eksekutivi SRZ. Krivi so tega razni ljudski izkoriščevalci, h katerim sem primoran prištevati tudi vas.

Da se nabira miljondolarski sklad, pripisujte krivico onim rojakom in članom SRZ, kateri so to zahtevali, da se organizira odbor, kateri bo vodil vso akcijo, ker smo mi rojaki, kateri smo vedno in bomo še nadalje podpirali delovanje SRZ, njegove cilje in ideje prepričani, da se brez gmotnih sredstev ne opravi sedaj ničesar. Ako bi vi imeli kako zaščito in zaslombo pri rojakih, bi istotako lahko zavzeli podobno akcijo, toda, ljudstvo vam je že davno obrnilo hrbet ter vam ne zaupa ničesar več. Ljudstvo je že izpoznalo, kdo je blufar in kdo je vreden zaupanja ljudstva.

Vi nekaj trdite, da je vaš list vedno zagovarjal republičanske ideje in stremljenje. Seveda, kar se tiče naše nove domovine, ker drugače bi bilo malo prevroče pisati. Toda ozrimo se za nekaj let nazaj in poglejmo "Maleriko" za časa Ahasverja. Čitamo o slavnih kraljih in carjih, kako ponosne bodo plapolale ruske zastave v Ljubljani itd.

Nadalje pravite, da je ljudstvo 98% za republiko v stari domovini in da ste to vi že zdavnaj povedali. Kedaj? Ni še dolgo tega ko ste pisali, da ljudstvo v starem kraju še ni zrelo za samovlado. Sedaj pa hočete ono pogoltniti, kar ste pred nekaj časom pisali?

Jaz pa omenim, da je 70% ljudstva v starem kraju, ki ne vedo, kaj bi bilo boljše, republika ali kraljevina. Radi tega je pa potreben miljondolarski sklad, da se ljudstvo poduči.

Republikanec.

Sublet, Wyo. — V zadnjem času so postali dopisi iz te naselbine precej pogosti. Ker smo prispevali v miljonski sklad toliko, da smo menda četrti z ozirom na vsoto, radi tega smo menda tudi postali bolj pridni v dopisovanju v "Prosveto," in s tem poročamo javnosti naše gibanje za SRZ.

Mogoče si nekateri rojaki po drugih naselbinah mislijo, da smo vsi obdani od grenkega pelina. Toda temu ni tako. Dobro se zavedamo naše narodne dolžnosti in radi tega smo tudi nabrali lepo vsoto, $788.48 in to samo med petdesetimi Slovenci, katero vsoto si tako želi nek monarhistični rojak v Milwaukee. Res Joško, lepo bi bilo za tebe, ako bi ti jo poslali. Ko bi dobil to vsoto, bi lahko imel precej dobre čase med rojaki svojega kalibra. Dobro te vsi poznamo, kak si bil še za časa bivanja v tej naselbini. Vse si preklel, kar ima le količkaj zveze z vero in Bogom in sedaj si pa še toliko predrzen, da si rekel, da bi molil za rojake, ako bi ti poslali to vsoto, katero smo poslali za miljonski sklad SRZ. Kam le pridejo ljudje v svoji neumnosti. Koncem tvojega dopisa pa pozdravljaš vse, kateri so tvojega mišljenja. Toda, vesel si lahko teh, ker jih je samo osem. Še lepše bi se prilegla ta vsota patru Skazimiru, kateri je sedaj v takih stiskah, kot se je poročalo iz Brooklyna, N. Y. Vsakdo se rad vozi v avtomobilu, ker je prijetnešje kot peš hoditi. Gotovo mu ni bilo prijetno, ko so ga prijeli v New Yorku, ker je imel samo devet dolarjev. Sicer pa njegov red predpisuje, da ne sme imeti nobenega denarja. Svetoval bi patru Skazi, da bi se obrnil v Wyoming, ker ima tukaj še nekaj privržencev, morda bi mu ti pomagali iz zadrege. Ker za nazadnjaške stvari so nekateri rojaki v deželi pelina zelo vneti in bi gotovo dobili vsi nazadnjaške diplome.

Vsi tukajšnji nasprotniki SRZ. so sedaj tako vznemirjeni, da se eden na drugega jeze. Pričeli so lagati in blatiti, da smrdi 4 milje daleč. Najbolj nesramno laž so pa trosili še nedolgo tega naokrog, katera presega že vse meje.

Kot je že navadno pri premogarjih, da si na plačilni dan privoščijo nekolika več pijače kot navadno, isto se je pripetilo tudi tukaj. Nekaj rojakov je bilo na obisku pri svojem prijatelju in si privoščili več pijače kot je potrebno. Na steni so zapazili sliko italijanskega kralja, kar jih je tako razburilo, da so sliko sneli raz stene, vrgli na tla in jo poteptali.

Naši politični nasprotniki so pa začeli raznašati lažnjivo vest, da so poteptali sliko našega predsednika Wilsona.

Nerazumem, ali so dotični ljudje tako zabiti, da ne razločijo sliko Wilsona od italijanskega kralja, ali so pa tako zlobni. Najbrže bo zadnje, ker so nekateri tako zagrizeni, da ne izbirajo sredstev, ako je treba škodovati svojemu političnemu nasprotniku.

V tukajšnji naselbini imamo več podpornih društev, katera še dosti dobro napredujejo razven enega, katero bo menda kmalu zaspalo, ako se člani ne probude. Kolikor mi je znano, se člani omenjega društva jako malo brigajo za društvo in člane, kateri so v potrebi. En tak slučaj se je pripetil v tej naselbini, katerega moram omeniti. Pri omenjenem društvu je umrl lansko leto član Maks Hanzich. Zapustil je vdovo s šestimi nepreskrbljenimi otroki brez vsakih sredstev. Vdova mu je oskrbela jako lep pogreb in porabila domalega celo vsoto, katero je dobila kot posmrtnino od društva. Seveda v tej neznosni draginji je kmalu porabila ostalo vsoto in nahajala se je v jako kritičnem položaju. Radi tega so pričeli celo Italijani nagovarjati člane društva, pri katerem je bil prej mož te vdove ,da so pričeli nabirati prostovoljne prispevke za stradajočo družino. Toda od onega časa naprej zopet spijo spanje pravičnega. Ali se jim ne smili uboga družina? Lahko bi se nekoliko bolj pobrigali za njo, kar jim tudi nalagajo pravila. Ali bi se ne spodobilo za celo društvo, da priredi kako veselico ali plesno zabavo, katere čisti dohodek bi se ji podaril. Prepričan sem, da bi se udeležili rojaki v polnem številu. Pozivljem člane omenjenega društva, da nekaj ukrenejo v tem oziru. Ne bodite tako trdosrčni in nikar ne dopustite ,da bi ubogi nedolžni otroci stradali.

Toda člani omenjenega društva nimajo druge skrbi, kot da imajo v rovu dobro delo, dovolj vozičkov in dosti dolarjev. Nedolžno osirotel dete pa naj živi brez sredstev.

Subtlečan.

Browder, Ky. — Kakor razvidim iz slovenskih naprednih listov, je postalo "Slov. rep. združenje" nekaka tarča raznim menihom in nazadnjaškim "avstrijakantom" in drugim podobnim, kateri so še v štirinajstem stoletju. Sicer to ni prav nič nenavadnega. Kadarkoli se je ustanovila kaka napredna jednota ali zveza, še vedno se dobili ljudje, ki so zabavljali, blatili in trosili nesramne laži naokrog. Pričelo je grmeti s prižnice, v spovednici se je grozilo, "katoliški" listi so pričeli tratiti črnilo in papir in samo v ta namen, da bi zatrli napredno gibanje. Toda vse zastonj. Ravno jednota, v katero so se najbolj zaganjali, je sedaj na boljšem stališču, še vedno napreduje.

V zadnjem času so pričeli ostuden boj zopet SRZ. in njegove voditelje. Posebno imajo na piki Etbina Kristana, Fr. Keržeta in Terbovčevega Toneta. V raznih časopisih jih imenujejo vse, kar se le morejo izmisliti. To je še dobro, da jih je več in na ta način lažje prenašajo, kar jim naložemo. Ampak kličem jim — nič nazaj, ampak le naprej, naprej do zaželjenega cilja. Ljudstvo je z vami. Vsa napredna masa vam sledi ker razvidi, kdo se v resnici bori za pravico, svobodo, demokracijo slovenskega naroda. Z onimi par odstotki, katerim je vseeno, že jih tlači še naprej Korl ali pa kakšen car, bomo že lahko obračunili. Le imen ne pozabiti. Mi vsi dobro poznamo namene Rasputina in druge take gospode s talarji in "štriki." Mar je njim svoboda ljudstva. Njim je najprvo denar, in nazaduje zopet denar. Groši, katere smo mi podarili S. R. Z., jih težijo, ker ljudstvo ni hotelo dati v njih nikdar polne in falsificirane bisage. Radi tega se tako zaletujejo v SRZ. Mislili so, da bodo pričeli z ofenzivo, toda prišli so v defenzivo. Mi dobro poznamo naše voditelje, in radi tega jim tudi zaupamo in prepričani smo, da se ne bodo podali. Radi tega le naprej, do zaželjenega cilja in po začrtani poti.

Ker sem tudi že jaz dolgoletni član SSPZ., hočem tudi jaz izreči nekaj glede stvari, radi katere je v zadnjem času toliko protestov in resolucij v raznih listih. Ako bi bilo $2000 in ne 50c na člana, bilo bi seveda težko. Toda ako ravno so slabi časi in delamo samo po dva dni v tednu, bi se ne izplačalo toliko besed za teh borih 50c. Kakor razvidno, se ne vodi vsa vojna samo radi teh borih petdeset centov, pač pa je "jež v listju." Upam, da se že razumemo.

Delo je tukaj v zapadnem Ky. tudi od muh. Ne zasluži se niti za najpotrebnejše. Reči pa moram, da med tukajšnjimi rojaki ni nazadnjakov. Naročeni smo vsi na dnevnik "Prosveta", nekateri na "Glas Svobode," revijo "Čas" in "Proletarca." Ako bi bilo tako po vseh naselbinah, bi ne bilo toliko nasprotstva.

Andrej Obed.

Newburgh, O. — Tukajšnja okrajna organizacija SRZ. je priredila 24. marca t. l. javen ljudski shod, na katerem je govoril g. Frank Kerže iz Chicaga, Ill. Shod je bil jako dobro obiskan in udeleženci so sledili izvajanjem govornika z velikim zanimanjem.

Tukajšnji župnik je naredil veliko reklamo v nedeljo zjutraj s svojo pridigo in je bil zagotovo prepričan, da bo dvorana prazna, toda motil se je. Opisaval je vse pristaše SRZ. za nevem kako slaba ljudi in da se bo menda cela naselbina pogreznila. Toda nič ni pomagalo. Istotako so se odrezali nekateri cerkveni odborniki, kateri so še celo grozili, da se jih bo že nabral, potem pa naj pride kdor hoče. Ravno oni, kateri zahajajo v cerkev vsako nedeljo, se navadno vedno pogovarjajo o tepežu. To je prava katoliška izobrazba. Nekateri obljubujejo, da bodo še eno cerkev zidali, ker je menda ta premajhna. Toda moje mnenje je, da naj še to poderejo, pa bo takoj vse drugače. Takoj bo manj prepira in zavladala bo lepa sloga. Saj sdaj izhajajo itak vsi prepiri ravno iz cerkve, kjer napadajo poštene delavce, kateri se najbolj trudijo za pravo svobodo in demokracijo slovenskega naroda v stari domovini. Ako bi gotove osebe, katere vedno zahajajo v cerkev ne trosile seme razpora med tukajšnje Slovence, bi lahko vsi skupno delovali, da bi zadobili Slovenci v starem kraju pravo svobodo in da se ne barantalo z njimi, kot se je pred sto leti.

Radi tega pozivljem vse tukajšnje rojake, da naj se pridružijo SRZ. in skupno delujmo za svobodo slovenskega naroda v starem kraju. Odvrzimo od sebe vse nesmiselnosti. Otresimo se srednjeveškega naziranja.

Član SRZ.

PREISKAVA DRAGINJE V TEKSASU.

Dallas, Tex. — Vladni organi bodo preiskali življenske stroške v teksanskih mestih. Prva preiskava se vrši v Dallasu. Kadar bo preiskava tukaj končana, odidejo zvedenci v druga mesta. Preiskavo vodi gdč. Mabel A. Gormley, ki ima osem pomočnikov. Zdaj zbirajo podatke od družic, ki imajo na leto od $2.000 do $3.000 dohodkov. Komisija bo doguala troške za hrano, stanovanje, kurjavo in druge potrebščine.

Gdč. Gormley je že sedaj izjavila da so ljudje prav malo porabili v vojnem času za zabavo in kar so prihranili, imajo naloženo v zadolžnice svobode.

Komisija, ki je pričela zdaj z delom v Dallasu, predstavlja eno izmed 20. enot, ki vrše drugje v Združenih državah ravno tako delo. Pričakujejo, da bo delo končano koncem aprila.

VISOKE CENE ZA LED ŽE OBETAJO.

Goshen, Ind.—Neka tukajšnja tvrdka, ki prodaja let, izjavlja, da bo letos stalo sto funtov ledu 60c. Take cene še ni imel led v tem mestu in meščani zahtevajo, da se uvede takoj preiskava, zakaj se je led podražil.

Inozemstvo.

PROTIČ V BELGRADU KRITIZIRA ENTENTO.

Washington, 31. marca. — Zadnji petek je prišlo brzojavno poročilo iz Belgrada, da je ministrski predsednik Protič dejal v parlamentu v Belgradu, da bridko obžaluje, ker zavezniki dele pravico z dvojno mero in prezirajo Srbijo, ki je bila vendar njihova zvesta zaveznica do konca vonje. Protič je med drugim dejal: "360,000 Srbov je bilo ubitih za zavezniško stvar, toda mirovna konferenca še smatra jugoslovansko državo za sovražni teritorij. V Parizu pravijo, da so naše zahteve pretirane in da se hočemo polastiti tujega ljudstva. To ni res. Na drugi strani pa naši zavezniki brez vsakega razloga prodirajo skozi Albanijo proti naši meji, čeprav so naše čete tamkaj premagale sovražnika. Pripravljeni smo braniti naše pravične zahteve, ki slonijo na principih sedanjosti. O italijanski okupacijski armadi najrajši ne govorim, ker to boli. Zahtevamo, da za nas veljajo načela, ki so jih proglasili zavezniki za svoja; načela samoodločevanja in narodnosti na temelju nepristranske sodbe Amerike. Ako so ta načela dobra za druge, morajo veljati tudi za nas.

Druga depeša iz Belgrada, datirana 10. marca, opisuje izgrede v Splitu, Dalmacija, ki so jih povzročili Italijani. Poroča se sledeče: "Italijanski pomorščaki so danes s pomočjo domačih Italijanov v Splitu povzročili velike nemire in kravale in s tem so dosegli, da so zavezniške patrulje ostale v mestu. Zavezniški admirali so menili, da zadostuje lokalna policija in nekaj srbskega vojaštva za vzdržavanje miru in reda in hoteli so odstraniti svoje čete, toda italijanski izgredi so jih prepričali, da mora biti v Splitu večja oborožena sila, ki bo krotila nemirni italijanski element.

Italijani so pričeli izgrede s tem, da so prepevali provokatorične pesmi in prijeli na obrežju nekega Hrvata, katerega so grdo pretepli. Ko so pa hoteli odvleči Hrvata na italijansko bojno ladjo, so skočili njegovi prijatelji vmes, da ga otmejo, toda Italijani so potegnili nože in pričeli suvati kakor besni okrog sebe. Drugi so prinjeli železne stole, pobirali kamenje in opeke in furijozno napadli Hrvate ter jih pretepali, dokler ni prišla na lice mesta zavezniška patrulja, ki je Italijane kmalu razorožila in jih zapodila z obrežja."

Nemški eks-kronprinc pričakuje srmtno obsodbo.

Kodanj. — List "Berlinske Tidende" je priobčil intervju s Friderikom Hohenzolernom, bivšim nemškim prestolonaslednikom, ki je rekel med drugim, da zatrdno pričakuje, da bo postavljen pred mednarodno sodišče in najbrže obsojen na smrt. Friderik piše knjigo o vojni.

100,999 Korejcev v boju z Japonci.

Šanganj, Kitajska. — Iz Seoula poročajo o krvavih bojih med rebelnimi Korejci in japonskim vojaštvom v južnovzhodni Koreji. 100,000 Korejcev se je oborožilo proti japonskim zatiralcem. V Samgi so rebelne množice, oborožene s kosami, napadle mestno hišo, pošto in policijsko postajo. Veliko število oseb je obležalo mrtvih in ranjenih. Japonska vlada je pojačala svoje garnizije v Koreji.

Honolulu. — V Mandžuriji se je ustanovila provizorična vlada Koreje, ki organizira prostovoljce in jih pošilja čez mejo v Korejo proti Japoncem. V dosedanjih bojih za neodvisnost je bilo okrog 100,000 Korejcev bolj ali manj ranjenih; vštete so tudi ženske in otroci.

Nemčija je plačala 275 miljonov mark v zlatu za živila.

London. — Zadnjo soboto je dospel iz Berlina v Brusel posebni vlak, ki je pripeljal 250 miljonov mark v zlatu za zavezniška in ameriška živila, ki so bila poslana v Nemčijo.

Amerika prodaja strelivo in orožje.

Washington. — Ameriška vlada je prodala tujim državam vojnega materijala za 200 miljonov dolarjev. Največ materijala je kupila Francija, ki ga ima takorekoč na svojih tleh; kupila je v večji množini brezdimni smodnik, razne kisline, baker, topove in jeklene plošče v skupni vrednosti 155 miljonov dolarjev.

Italija je kupila za 41 miljonov dolarjev strojnih pušk, nabojev, kislin in drugih potrebščin. Čehoslovakija je kupila za miljon dolarjev eroplanov, vojaške opreme za $496.000, strojnic za $294,000 in ročnih granat za $171,000.

Amerika je prodala vojni materijal še sledečim državam: Angliji za $2,300,000, Kubi za $108,000 Liberiji za $14,500, Švici za $9500 in Holandiji za $685,000.

Ameriški rudarji zahtevajo, da se umaknejo zavezniške čete iz iz Rusije.

London. — Izvrševalni odbor Rudarske zveze je zadnji teden sprejel resolucijo, v kateri zahteva od vlade v imenu 900,000 organiziranih angleških rudarjev, da Anglija takoj umakne svoje čete iz Rusije in pripravi tudi ostale zaveznike, da ji sledijo.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

IZ URADA TISKOVNEGA ODSEKA SRZ.

ZGODBA JUGOSLOVANSKAGA LEGIONISTA,

Na ljubljanskem Gradu smo se dne 22. maja 1913 seznanili s pravnikom Aničičem, doma iz Gračišča v Istri. Bil je bled in suh, kakor da bi imel jetiko. Zaprli so ga takoj začetkom vojne. Bil je več mesecev po raznih krajih Istre v preiskovalnem zaporu. Preiskavo so končno ustavili, a ko bi ga morali izpustiti na svobodo je izbruhnila vojna z Italijo. Dasi je bil samo na sumu, da je srbofil, vendar se je avstrijski oblasti zdel še vedno nevaren, zato so ga internirali in poslali na ljubljanski Grad. Od tu je prišel v Wagno pri Lipnici, potem v Gollersdorfu. Iz internata so ga vtaknili v vojaško službo. Ker so mislili, da je Italijan, so ga poslali na rusko fronto. V času ruske ofenzive pod generalom Brusilovim se mu je posrečilo pobegniti k Rusom. Tu se je prijavil v jugoslovansko legijo. V Odesi je našel polno znancev Istrijanov, ki so bili vsi v službi jugoslovanske legije. Med drugimi je bil tu Ivan Furlanič iz Dekan, ki je urejeval list v hrvatskem in slovenskem jeziku, tiskan v latinici in cirilici. Iz Odese so poslali jugoslovansko legijo v Dobrudžo proti Turkom. V tej borbi se je legija posebno odlikovala. Aničiču ni bila sreča mila. Zajeli so ga Turki in ga izročili Bolgarom. Da ga niso Bolgari spoznali kot Srbo- Hrvata, kar bi ga mogoče stalo glavo, se je izdajal za Ukrajinca, ker so ti imeli razun čepice popolnoma enako monturo, kakor jugoslovanski legijonarji. Bolgari so ga prepeljali v Sofijo ter mu odkazali posel v neki sladkorni tovarni. Tu je dva meseca nalagal pepel na vozove in opravljal druga težka dela. Nato so ga pridelili kot vrtnarskega pomočnika nekemu Francozu, ki je bil od začetka vojne konfiniran v Sofiji ter opravljal v neki tovarni posel kemika. Tu se je seznanil s Slovencem - prostovoljcem, s katerim je sklenil trdno prijateljstvo. Prijatelja sta si zaupala vse. Slovenec je bil v prijateljskih odnošajih s Francozom zato je mislil, da je najbolje, ako mu razkrije, da nista Ukrajinca, marveč da sta člana jugslovanske legije. Francoz jih je okregal, da mu nista takoj zaupala svoje skrivnosti, sicer pa je storil vse, da jih obvaruje pred vsakim zasledovanjem. Aničiča je namestil v svojem kemičnem laboratoriju in mu s tem dal priložnost, da je mogel vsaj deloma živeti svojemu poklicu primerno. Počutil se je razmeroma, dobro, samo neprestano ga je moril strah, da ga Bolgari primejo in ga izroče avstrijski vojski. V tem strahu je preživel polne dve leti, dokler ni prišel do bolgarske katastrofe, ki mu je mogočila beg v Srbijo, odkoder je preko Niša in Belgrada srečno prispel te dni v Zagreb.

Stranke v Srbiji. V srbski narodni skupščini je najmočnejša stranka takozvana staroradikalna. Voditelja te stranke sta Nikola Pašič in Stojan Protič. Vodilno vlogo v tej stranki igrajo nadaljeje Ljuba Jovanović, Andra Nikolić, predsednik skupščine, Kosta Stojanović in Marko Trifković. Od leta 1903 ima ta stranka pretežno večino v skupščini in je to večino vzdržala tudi pri zadnjih volitvah leta 1912. Strankino glasilo je dnevnik "Samouprava". Poleg radikalne stranke so v skupščini najštevilnejši mladoradikalci ali samostalci. Ta stranka se je leta 1901 odcepila od staroradikalne. Voditelji te stranke so: Jaša Prodanović, Ljuba Davidović, Sveta Vulović in M. Dračković. Ti stranki je pripadal tudi znani srbski književnik dr. Jovan Skerlić. Tretja stranka so naprednjaki. Voditelja te stranke sta bivši poslanik v Bukarešti Pavle Marinković in Avakumović. Glasilo te stranke je "Pravda", ki je jela nedavno tega zopet izhajati v Belgradu. Četrta stranka so nacijonalisti, ki so se razvili iz bivše liberalne stranke. Njihov organ je "Srpska Zastava". Voditelj te stranke je dr. Voja Veljković. Srbski socialisti imajo v skupščini tri poslance, Kaclerovića, Lapčevića in dr. Topalovića. Duševni vodja te stranke Tucović je padel v vojni.

Shodi J. D. S. na Gorenjskem.— V nedeljo, dne 15. decembra priredila je jugoslovanska demokratska stranka mnogobrojno obiskane javne ljudske shode na Dobravi pri Podnartu, na Bledu in Lescah. Na vseh treh shodih so govorili dr. Kavčič, dr. Klepec in dr. Olip, pojasnili notranji in zunanji politični in gospodarski položaj, v katerem se nahajamo, osvetlili so gonjo, ki se je uprizorila v zadnjem času o vprašanju republike ter razložili program J. D. S. Soglasno in z navdušenjem so bile na vseh treh shodih sprejete resolucije, ki pozdravljajo proglašeno popolno ujedinjenje s Srbijo in Črno goro, zahtevajo enotno in na demokratičnih načelih slonečo državo z enim parlamentom in eno vlado in protestirajo proti krivični zasedbi naših dežel po Italijanih. Shod na Dobravi se je vsled velike udeležbe vršil pod milim nebom pod predsedstvom župana g. Pogačnika. Besedo je povzel tudi domači g. župnik, ki je skušal gonjo o vprašanju republike in monarhije predstaviti kot nekako nedolžno pričkanje za besedo. Predlagal je tudi resolucijo, da naj imajo vse od konstituante priznane veroizpovedi na ozemlju Jugoslavije prosto udejstvovanje, tedaj ločitev cerkve od države. Po primernih pojasnilih od strani govornikov J. D. S., zlasti glede zahtev resolucije, za katere se je jugoslovanska demokratska stranka vedno borila, je bila ta resolucija tudi soglasno sprejeta. — Shod na Bledu je hotel tamošnji g. kaplan preprečiti s tem, da je zadnji dan napovedal ob času, ko je bil sklican shod J. D. S. manifestacijski sprevod v narodnih nošah in na vozovih, kljub temu, da je bilo že mnogo preje določeno slavlje praznika ujedinjenja na dopoldan, ki se je tudi izvršilo. Obenem so bili poklicani iz Ljubljane govorniki S. L. S. ter se je imel vršiti javen shod. Vse to pa ni moglo preprečiti, da se ne bi udeležili zavedni Blejci in Blejke našega shoda v mnogobrojnem številu. Dvorana zdraviliškega doma je bila napolnjena. Predsedoval je g. Jakob Peternel. Shod v Lescah pri Legatu, kjer je imel predsedstvo nadučitelj g. Šemerl je bil istotako zelo dobro obiskan. Povsod kaže ljudstvo izredno zanimanje za vsa vprašanja, ki so danes aktualna. Potokar Ivo iz Ljubljane, Herkov Danilo iz Trsta, Jerkič Lojze iz Gorice, Berce Alojz iz Dornberga.

Iz Cerkna na Goriškem nam poročajo glede na vest, da so uradniki dobili nekaj aprovizacije, da se tega ne sme umeti tako, kakor da bi bili Italijani kdo ve kako radodarni, marveč je bilo samo enkrat razdeljeno nekoliko živil med prebivalce, ki nimajo lastnih pril delkov, in nato še enkrat po 1 meskov. in na to še enkrat po eno mesno konservo in eno štruco prepečenca v podobi osle, teže do 10 dkg. na osebo, sploh pa, kar so doslej dali na osebo, lahko vsak v dveh dneh použije. Kaj pa hočejo dati, ker sami nimajo nič in italijanski vojaki dan na dan po njivah pobirajo ostalo repo, korenje in zelje. Za drva za kurjavo jim je bilo odkazano, kje naj sekajo, ali italijanski vojaki rajši podirajo naše kozolce in semike ter jemljejo napravljena drva za zimo. Sena bo zmanjkalo kmalu, ako bo ta gospoda še nekaj časa pri nas. Nestrpno pričakujemo osvoboditve.

Iz Gradca je odšlo na Primorsko 17. dec. okoli 500 beguncev, dne 19. dec. odide iz Gradca zadnji transport beguncev. Ti so seveda Italijani.

Ameriške vesti.

IZ "BOLJŠE" DRUŽBE.

Anderson, Ind. — V takozvanih "boljših" krogih v Alexandriji in Elwoodu, v katerih malo delajo, pa toliko več klepetajo, stikajo zopet glave skupaj, ker je Forrest R. Coxen vložil tožbo za zakonsko ločitev, obenem je pa tudi svojo ženo nedirektno obtožil bigamije. Coxen se je ravnokar vrnil iz Francije in čaka v vojaškem taborišču, da ga odpuste iz vojaške službe.

Coxen je lani v maju poročil Veven Culp, ki je igrala vlogo v višji družbi. Kmalu po poroki je moral oditi k vojakom.

Po besedilu v obtožnici je Coxenova žena dne 18. februarja t. l. poročila Samuel Deadmana iz Alexandrije, bivšega okrajnega pisarja. Poroka se je vršila v St. Louisu, Mo. Pri poroki je žena naznanila svoje dekliško ime Vevan Culp.

ODLOK V ZADEVI ZAPLENJENEGA ŽGANJA.

Washington, D. C. — Justični department je podal odlok, da nimajo države jurisdikcije nad žganjem, ki so ga zaplenili zvezni organi. Tako žganje ali opojne pijače lahko zvezni davčni uradniki prodajo v industrijalne svrhe, ali da služijo za pijačo, ne glede na to, če je v državi uvedena prohibicija. Zadnje pravice se ne bodo uradniki poslužili v prohibicijonističnih državah, ampak bodo prodali opojne pijače v take države, v katerih ni uvedena prohibicija.

ALBANCI ZAHTEVAJO NEODVISNOST.

Boston, Mass. — Albanski duhovni in lajiki so obdržavali svojo konferenco v tukajšnjem mestu. Sprejeli so rezolucijo, ki so jo brzojavili predsedniku Wilsonu in francoskemu ministrskemu predsedniku v Pariz in v kateri zahtevajo, da se ustanovi neodvisna Albanija, da se združijo v nji katoliški, pravoslavni in mohamedanski Albanci. Za Albanijo zahtevajo Kosovo in Kamerijo.

BRATA SALUNARJA OBSTRELJENA.

Chicago, Ill. — Michael Janewski je obstrelil Matija in Jožeta Smarezaka v njunem salunu. Brata sta pred enim letom prepovedala Janewskemu svoj salun, ker je bil na glasu kot pretepač in zgagar. V salun ga ni bilo leto dni. Ko je vstopil, sta ga brata takoj spoznala in mu nista hotela natočiti pijače. Janewski je potegnil samokres in je pričel streljati na brata, ki sta bila zadeta, gostje so pa v paničnem strahu bežali iz saluna. Janewskega so kasneje aretirali.

PIVOVARNARJI V PENNSYLVANIJI BODO VARILI PIVO.

Philadelphia, Pa. — Pivovarnarji, združeni v "Pennsylvania State Brewers' Association", izjavljajo, da bodo varili pivo, ki bo vsebovalo 2.75% alkohola. Podvzeli bodo tudi potrebne legalne korake za obrambo svojega zaključka. V organizaciji je okoli sto pivovarn, ki zvare približno 90% zvarenega piva v državi.

LETALO BREZ PILOTA.

Fort Worth, Tex. — Newton D. Baker, vojni tajnik, je v svojem govoru povedal, da je poletelo v zračne višave letalo, opremljeno z avtomatično kontrolo. Napravilo je 100 milj pota in je bilo težko obloženo. Spustilo se je na tla malo proč od mesta, s katerega se je dvignilo v zrak.

Vojni tajnik se ni spustil v podrobnosti iznajdbe, ki je bila po njegovi izjavi skoraj dovršena, ko je bilo podpisano premirje.

NARAVA KOT KEMIČAR.

San Francisco, Cal. — Narava je na obrežju jezera Salton ustvarila veliko kemično tovarno, ki proizvaja snov za barvo.

V jami Salton so v letu 1906 spustili vodo, tako da je nastalo veliko slano jeezro. Iz tega jezera prihajajo studenci, v katerih nastaja smetani podobna snov, iz katere se pridobiva barva, ako se ji primeša olje in se segreje. Snov je temno zelene, rdeče in rumene barve, toda iz nje so dobili tudi že druge barve.

Ta pojav še ni pojasnjen. Pred letom 1906, preden se je jama napolnila z vodo, je bil svet naokrog slana pušćava. Nekateri učenjaki sodijo, da voda, ki se zgublja v zemlji, povzroča kemičen proces, iz katerega nastaja snov za barvo.

Jezero meri do 40 akrov in je obrnilo nase pozornost geologov in drugih učenjakov. Produkcija snovi je baje neizčrpljiva . Prvi odkrivatelji snovi so že vložili peticije na vlado, da jim podeli pravice, ki gredo odkrivateljem rude na neodkritem rudninskem polju.

DETROITČANI VARIJO PIVO DOMA.

Detroit, Mich. — V tukajšnjem mestu je postalo varenje piva domača industrija, odkar je prepovedan uvoz piva v državo. Majhen zavoj malca, pet funtov hmelja, majhen lijak s čistilom in kdo se briga za prohibicijo. Ljudje imajo pivo doma, ki je še bolj močnb, kot so ga preje varili v pivovarnah.

SADENJE DREVJA V SPOMIN PADLIH VOJAKOV.

Washington, D. C. — Sadenje drevja na določen dan v spomin padlih vojakov je prišlo v navado po civilni vojni. V državah, v katerih so sprejeli to lepo navado, da se spominjajo padlih vojakov, ki so žrtvovali svoje življenje za odpravo telesne sužnosti, so ljudje sadili na določen dan drevje ob javnih cestih in na vrtovih.

Dokončana je velika vojna in ameriški vojaki, ki so padli na bojišču, so dali svoje življenje za demokracijo vsega sveta. O tem ni dvoma danes, kajti Združene države niso vstopile v svetovno vojno iz sebičnosti, da si prisvoje kakšno ozemlje ali dobe visoko odškodnino, ampak njih cilj je bil, da se zruši avtokracija centralnih sil, rešijo mali narodi imperialistične sužnosti in zavaruje demokracija pred zavratnimi napadi avtokracije. Če se uresničijo ti visoki cilji, je sedaj odvisno od živih ljudi, toda neizpobiten fakt ostane, da so ameriški vojaki žrtvovali svoje življenje za te visoke cilje.

Poljedelski tajnik David F. Houston je izdal okrožnico na državne governerje, v kateri toplo priporoča, da governerji določijo spominski dan pod imenom "Arbor Day", na katerego bodo Američani sadili drevje v spomin ameriškim vojakom, ki so žrtvovali svoje življenje na bojiščih za svobodo in pravico.

ALI PADE CENA ŽIVEŽU?

Washington, D. C. — Mr. Peek, predsednik industrijalnega odbora trgovskega departmenta, izjavlja, da pade cena živežu v bližnji bodočnosti. To izjavo je podal po konferenci z uradniki živilske uprave v New Yorku.

Peek pravi, da so ljudje narobe razumeli živilskega upravitelja Hooverja, ko je dejal, da se mogoče bušelj pšenice podraži na $3.50, kajti kongres je dovolil $1,0000,000,00, da bo ljudstvo lahko dobilo produkte iz pšenice po priliični ceni in da je producentom cena garantirana.

Peek trdi, če se bo prodajala pšenica po priliični ceni, ne morejo tudi drugi produkti imeti visoke cene, ker je cena pšenice nekako merilo za cene druzih produktov.

MEHIŠKE OBLASTI POTREBUJEJO PUŠKE.

El Paso, Tex. — Mehiške oblasti so vprašale za 2,000 pušk, da jih vporabijo za straže pri ameriških in drugih tujezemskih rudnikoh.

NOV HOTEL V CHICAGU.

Chicago, Ill. — Tukaj zgrade nov hotel na severni strani mesta, ki bo stal $4,500,000. V njem bo prostora za 1,000 gostov. Načrti bodo izdelani že v enem tednu, hotel pa prično graditi v juniju.

Slovenska Narodna Podporna Jednota.

Ustanovljena 9. aprila 1904. — Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODSEK.

PREDSEDNIK: Vincenc Canjkar, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill
PODPREDSEDNIK: Anton Hrast, Box 140, Canonsburg, Pa.
TAJNIK: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
TAJNIK BOLNIŠKEGA ODDELKA: Paul Berger, 2657-59 So. Lawndale av., Chicago.
BLAGAJNIK: Anton J. Terbovec, Box 1, Cicero, Ill.
UPRAVITELJ GLASILA: Filip Godina, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

POROTNI ODSEK.

Jože Ambrožič, predsednik, Box 351, Canonsburg, Pa.
John Underwood, 406 Hay St., Springfield, Ill.
Martin Železnikar, Box 276, Barberton, Ohio.
Jos. Radišek, Box 432, Smithton, Pa.
Frank Sunrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODSEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawndale av., Chicago, Ill.
VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pleteršek, Box 436, Bridgeville, Pa.
Anton Radišek, Box 73, Wick Haven, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za jugozapad.
Leo Kukar, Box 246, Gilbert, Minn., za severozapad.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 14615 Hale Ave., Collinwood, Ohio.
Jakob Ambrožič, 418 Pierce St., Eveleth, Minn.
Jos. Kalan, 6101 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Canjkar, Jože Ambrožič in Matt Petrovič.

ZDRUŽITVENI ODBOR.

PREDSEDNIK: Frank Aleš, 3124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
John Trčelj, Joe. Skuk,
Joško Oven, Mary Udovič.
VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Jože Zavertnik.

POZOR! — Vse denarne pošiljatve in stvari, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote sploh, naj se pošiljaje na naslov: John Verderbar, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse zadeve bolniške podpore naj se pošiljaje Paul Bergerju, tajniku bolniškega oddelka v gl. uredu.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljaje M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prizivi na gl. porotni odsek se naj pošiljaje na naslov: Jože Ambrožič, Box 351, Canonsburg, Pa.

Vse pritožbe proti uredništvu glasila se naj pošiljaje predsedniku tiskovnega odbora Vincenc Canjkarju.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročnine in sploh vse, kar je v zvezi z glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912,

Of "Prosveta", published daily at Chicago, Illinois, for April 1, 1919.

State of Illinois, County of Cook, ss:

Before me, a Notary Public, in and for the State and county aforesaid, personally appeared Philip Godina, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the "Prosveta" and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:
Publisher Slovenska Narodna Podporna Jednota, 2657 So. Lawndale Ave.
Editor, Joseph Zavertnik, 2657 S. Lawndale Ave.
Managing Editor, Joseph Zavertnik, 2657 S. Lawndale Ave.
Business Manager, Philip Godina, 2657 S. Lawndale Ave.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock.) 18,491 members of Slovenska Narodna Podporna Jednota, Fraternal organization, 2657—59 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois. Vincenc Cainkar, president, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill., John Verderbar, secretary, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill., A. J. Terbovec, treasurer, P. O. Box 1, Cicero, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.) None.

4. That the two paragraph next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stocks, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 9,533. (This information is required from daily publications only.)

PHILIP GODINA, Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 28th day of March, 1919.
(SEAL)
(My commission expires March 8, 1920.)
MICHAEL J. O'MALLEY.

Z ognjem in mečem.

ZGODOVINSKI ROMAN.

Poljski spisal Sienkiewiwicz. — Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

Sedaj se nesrečni vjetnik grozno rasrdi, vzame nož in ga porine s strašno silo nazaj za hrbet. Toda nož je prebodel samo zrak. Potem gospod Zagloba pograbi z obema rokama za slono, ki mu je ovijala glavo, ter jo je odstrani.

'Kaj je? Vse je prazno in tiho okrog?'''

V daljavi je videl v dimu dirjajoče rudeče dragonce Volodijevskega, a nekako sežnjev spredaj pa se leskečejo kopja husarjev, ki pode Kozake z bojišča k reki.

Tu pri nogah gospoda Zaglobe pa leži polkovni prapor Zaporožcev. Brž ko ne je bežeči Kozak naravnal ga tako, da je drog padel Zaglobi na ramo in plahta mu pokrila glavo. Zagledavši ga in spoznavši, kako je to prišlo, se naglo zave.

'Aha!'' reče ''vplenil sem prapor. Če pravica še ni popolnoma zaspala, smem računati na nagrado. . . O capini, vaša sreča je, da se mi je konj uprl. Nisem pozna! samega sebe, misleč, da smem zvijači več zaupati nego junaštva. Še sem v vojski za kako drugo rabo, in ne samo da jem suhar. O za Boga! zopet drve sem lopovi. Ne sem pasji sinovi, ne sem! Oh, naj bi volkovi žrli te konje!. . . Bij! pobij!'''

Res drvi nova tolpa Kozakov proti Zaglobi, tulеč nečloveško, a njim za hrbtom oklepniki Ponjatovskega. Zagloba bi bil gotovo našel smrt pod njih kopiti, ko bi ne bilo husarjev Skretuskega, ti pobivši one, za katerimi so drvili, so se sedaj vrnili in vzeli bežeče oddelke med dva ognja. Zaporožci to videč, planejo v vodo, da se rešijo mečev; pa našli so smrt v močvirju. Drugi so padali na kolena ter prosili usmiljenja. Poraz je bil strašen in splošen, toda najstrašnejši na grobljі. Vsi oddelki, ki so stopili čez nji, so bili strti na tem polukrogu; oni pa, ki je še niso prekoračili, so ginili pod ognjem Vurcijevih topov in salvami nemških pešcev. Oni niso mogli iti na prej niti nazaj, ker je Krivonos pošiljal neprestano nove polke v boj, ki so rinili spredje ter zaprli pot. Lahko si misliš, da se je Krivonos zaprisegel, da hoče pogubiti takoj svoje ljudi, ki so se gnjetli, dušili, pobijali med seboj, padali, skakali v vodo in topili. Struga in ribnik sta se napolnila z mrliči in konji. Voda je stopila čez bregove.

Časih so topovi umolknili in takrat so se Zaporožci in prostaki znovič razkropili po polukrogu ter šli pod meč pričakujoče jih konjice. Hipoma pa je Vurcelj začel streljati znovič, zapirajoč z dežjem svinca in železa grobljo ter ovirajoč prihod novih krdel.

V tako krvavej borbi so minevale ura za uro.

Krivonos, besen in penast jeze, ni še hotel priznati, da je premagan, zato pošilja znovič na tisoče molojcev v žrelo smrti. Jeremija, v srebrnem oklepu, je stal na mogili z imenom 'Kružlja mogila'', in gledal bitvo. Lice mu je bilo mirno; njegov pogled pa je begal od bregov Sluča tje proti mestu, kjer je bil velikanski Krivonosov tabor. Knezove oči se niso mogle ločiti od nove manožice voz; naposled se obrne k vojvodu kijevskemu ter reče:

''ames še ne vzamemo tabora.''

''Kako, vaša knežja svitlost bi mar hotela.?

''Pozno je že! Glejte, že nastaja mrak.'''

Res je vsled Krivonosove upornosti trajala bitka, da je solnce preplavalo svojo dolgo pot ter nagnilo se k zatonu. Lahki visoki oblački, naznanjajoči lepo vreme, začeli so rudeti ter zbirati se na obzorju. Kozaki niso več vreli v tako gostih trumah na grobljo; oni polki pa, ki so že bili na njej, umikali so se v največjem neredu. Bitka je jenjala, ker so razjarjeni vojaki obkolili Krivonosa.

'Izdajavec! Ti pogubiš nas vse!'' so kričali. ''Zvezimo te in oddamo Jeremiji da si rešimo življenje. Smrt bodi tebi, ne nam!'''

''Jutri vam dam kneza in vso njegovo vojsko, ali pa sam pognem!'' odgovori Krivonos.

To obljubujemo jutro ima se le nastopiti, današnji dan je bil dan poboja in poraza. Več tisoč najhrabrejših molojcev Niževcev in prostakov je padlo na bojišču, ali pa so utonili v ribniku in reki. Blizo dva tisoč pa je bilo vjetih. Pomorjenih pa je štirnajst polkovnikov, ne vštevši stotnikov, esavlov in raznih starešin. Drugi vojskovodja Puljan je prišel živ, to da s polomljenimi rebrami sovražnikove roke.

''Jutri vse posekamo!'' poravlja Krivonos. ''Ni žganjice, niti jedi ne vzamem poprej v usta'''

Med tem so v nasprotnikovem taboru nosili vplenjene prapore k nogam strašnega kneza, da jih je bila vže cela kopica. Vseh je bilo okoli štirideset. Ko pride vrsta na Zaglobo, vrže svojega s tako mocjo in topotom, da se drog zlomi.

'Ali ste z lastnimi rokami vplenili ta prapor?'' vpraša ga knez.

''Tako je, vaša knežja svitlost.''

''Vidim sedaj, da niste le Odisej, marveč tudi Ahilej.''

''Ne, jaz sem priprost vojak, samo služim Aleksandru Macedonskemu.''

''Ker ne dobivate navadne plače, naj vam izplača moj zakladnik dve sto rumenjakov za ta vaš junaški čin.''

''Vaša svitlost!'' de Zagloba, objemaje knezove kolena, ''moja stroost ni vredna take milosti' najraje jo skrivam v svoji lastni skromnosti.''

Konaj vljudni vseh je igral po zaslugi gospoda Skretuskega. Molčal je vitez, ni se poznej ni pravil ni knezu, niti komu drugemu o strahu, ki je navdajal gospoda Zaglobo pred bitko. Gospod Zagloba pa je odšel s tako pogumnim pogledom, da so vojaki drugih praporov kazali s prstom za njim, govoreč:

''To je junak, ki je danes izvršil najbolj junaški čin!

Nastala je noč. Na obeh straneh reke in ribnika je zaplapolalo na tisoče ognjev in dim se je v stebrih valil proti nebu. Vtrujeni vojaki so si kuhali večerjo, pili žganjico ter razgovarjajoč se, pripravljali za jutranjo bitko. Najglasnejši izmed vseh pa je bil Zagloba, ki se je hvalil s tem, kar je doprinesel in kar bi bil še lahko izvršil, ko bi mu konj ne bil odrekel svoje službe.

'Samo to vam rečem, gospodje'', je dejal, obrnivši se h knezovim častnikom in plemstvu prapora Tiškeviča, ''velike bitke niso za me nič novega. Nisem se jih malo vdeležil v Moldavskej in Turčiji. Ko sem dospel na bojišče, bal sem se —ne sovražnika, marveč lastne vročekrvnosti, ker sem znal ,da me lahko zapelje predaleč.'''

''Pa je vas tudi zapeljala?''

''Da... . Vprašajte le Skretuskegag. Ko sem zagledal, da je Veršulj padel s konja, takoj sem hotel, ne vprašaje za dovoljenje, skočiti mu na pomoč. Komaj so me pridržali tovariši.''

''Res, res!'' reče gospod Skretuski. ''Komaj smo ga pridržali.''

''Pa kje je Veršulj?'' vpraša naglo Karvi.

''Odjezdil je na četovanje; saj ne pozna počitka.''

''Čujte torej, gospodje'', nadaljuje Zagloba nezadovoljen da mu segajo v besedo, ''kako sem vplenil ta prapor?''

''Ali Veršulj ni ranjen?'' vpraša znovič Karlič.

''Ni to prvi prapor, ki sem ga vplenil v življenju; pa nobeden mi ni prišel v roke na tak način. . .''

''Ni ranjen, marveč samo nekoliko pohabljen,'' odgovori Karliču Azulevič; samo vode se je napil ker je padel z glavo v ribnik.''

''Čudim se res, da ribe niso poginile,'' reče sedaj jezno Zagloba, ''ker je morala od take vroče glave brž ko ne voda zavreti.''

''Je znamenit vitez!''

''Ni tako znamenit, ker je bilo zanj dovolj pod Jana (Puljan). Pfuj! z vami se ni moči zmeniti. . . Dajte se no podučiti, kako se jemljejo sovražniku prapori. . .''

Daljši razgovor jim pretrga mladi Aksak.

''Pridem z novicami, gospodje!'' reče z zvonečim, skoraj še otročjim glasom.

''Pestunja plenic ni oprala, maček je mleko popil in pladnik se je ubil!''' zamrmra gospod Zagloba.

Pa gospod Aksak se ni brigal za te zbadljive besede, mereče na njegovo mladost, marveč reče:

''Puljano žgo z ognjem. . .''

''Psi bodo imeli suhar!'' seže mu v besedo Zagloba.

''Pa pripoveduje novice. Pogajanja so pretrgana. Gospod z Brusilova toliko da ni ob pamet. . . Hmelnicki gre z vso vojsko Krivonosu na pomoč!. . .''

'Hmel! Kaj hoče ta Hmel! Kdo se tu sploh briga za Hmela. Če pride Hmel, bomo imeli pivo in treba samo pripraviti sodček. Mi se smejimo Hmelu!'' mrmra Zagloba, obračajoč hraber in ponosen pogled po navzočih.

'Hmel prihaja, pa Krivonos ni čakal nanj, zato je zgubil bitko. . .''

''Igral je, igral, da je zaigral črева. . .''

Šest tisoč molojcev je že v Mahnovki. Vodi jih Bohun.'

''Kedo? Kedo?'' vpraša naglo s popolnoma drugim glasom Zagloba.

''Bohun.'

''Ni mogoče.''

''Tako je rekel Puljan.'

''Tu ga imaš hudirja!' zakliče žalostno Zagloba. ''Bodo-li kmalo tukaj?''

''Čez dva dni. Vendar v boj gredoč ne bodo tako hiteli, da si ne preženejo konje.'

''Toda jaz bodem hitel!'' zamomlja Zagloba. ''Angelji nebeški, rešite me tega capina! Rad bi dal svoj vplenjen prapor, da bi si le ta razbojnik zlomil vrat, predno semkaj pride. Upam, da ne bom dolgo tukaj čakal. Pokazali smo Krivonosu, kaj znamo, sedaj nam je treba počitka. Tako mržnjo čutim do tega Bohuna, da se ne morem brez studa spomniti njegovega zlodjevega imena. O kako sem jo skupil! Lahko bi bil ostal v Baru. Šentaj me je semkaj prinesel.. .''

'Pomirite se gospod!'' reče Skretuski. Med nami se vam ni bati ničesar.''

''O, to ni tako. Vi ga ne poznate, gospod. On se ne mara že plazi k nam kje med ognjišči. (Tu se Zagloba nemirno ozira). Tebe ima ravno tako na piki kakor mene.''

''Bog mi samo daj, da bi se srečal ž njim!''' vzdihne gospod Skretuski.

''Nu, jaz pa se nasproti rad odrečem tej sreči. Odpustim mu, kot krisijan ,vse krivice, toda pod pogojem, da so ga dva dni popred obesili. Ne bojim se ga, toda ti mi ne verjameš, kakšen stud čutim pred njim. Treba je vedeti, s kom ima človek opravek Če s plemičem , pa s plemičem, če s kmetom, pa s kmetom; toda on je pravi vrag, pri katerem človek ne ve, kako se ima ravnati. Marsikaj sva doprinesla skupaj, toda kako me je pogledal, ko sem mu zavezoval glavo. Ne tega pogleda ne pozabim do smrti. Ne budi zlodja, dokler spi. Umestnost se le enkrat obnese. Rečem pa ti, da si nehvaležen človek. . . ker se nič ne brigaš za to revico. . .''

''Kako to' vpraša Skretuski.

''Zato,'' odvrne Zagloba, vlekoč viteza od ognjišča, ker se v svojej vojaškej domišljiji le bojuješ; ona pa tam vsaki dan pretaka vroče solze, zaman čakajoč odgovora. Vsaki drugi bi me bil že davno odpravil nazaj k njej, imajoč v srcu pravo ljubezen in usmiljenje do njenega trpljenja.''

''Se mislite vrniti v Bar?''

''Če prav se danes, tako mi je žal.''

Gospod Skretuski dvigne svoje oči k nebu.

CENTRALIZACIJA STROKOVNIH DRUŠTEV V AVSTRALIJI.

Delavski zastopniki so izdelali ustavo za novo formo organizacije.

Melbourne, Vic. — Delegatje, ki so bili izvoljeni na raznih delavskih konferencah križem Avstralije, so se sešli v Melbournu in so izdelali ustavo za centralizirano organizacijo, ki bo objemala vse strokovne organizacije v Avstraliji. Delo je končano in sedaj je odvisno od delavcev, če sprejmejo ali zavržejo ustavo in novo formo organizacije.

Vprašanje bo predloženo avstralskim delavcem na tale način: ''Ali ste naklonjeni, da se vaša unija pridruži ''Industrijalni uniji Avstralije'' (ime je bilo sprejeto na konferenci za centralno organizacijo)?''

Vsa znamenja govore, da bo predlog sprejet z veliko večino. Zanj bodo glasovali težaki, stavbinski delavci, pristaniščni delavci, zidarji in druge močne organizacije, v katerih so izučeni in neizučeni delavci. O konzervativnih unijah sodijo, da bodo člani glasovali proti predloženem načrtu. Voditelji tega gibanja sodijo popolnoma drugače in pravijo, če bo načrt sprejet z veliko večino, bo manjšina prisiljena, da se pridruži industrijalni uniji, ker bo prešibka, da se spusti v boje s podjetniki.

Delegatje v Queenslandu, New South Walesu in Victoriji so bili izvoljeni lani na ožjih konferencah, ki so se izrekle za industrijalno unijo. Zapadne avstralske delegate je imenovala ''Delavska federacija,'' tasmanske delegate so pa izvolili ''Delavski sveti.''

Nova organizacijska forma ni nič kaj všeč podjetnikom, ker poveča moč strokovno organiziranih delavcev. Po izjavi E. F. Russella iz Melbourna bo nova organizacija podpirala še delavsko stranko, ki predstavlja politično organizacijo avstralskih delavcev. Med avstralskimi delavci je globoko vkorenjeno prepričanje, da mora biti delavstvo organizirano politično in strokovno, če hoče obdržati izvojevane pridobitve in izvojevati nove zmage v korist delavstvu. So pa tudi v Avstraliji delavski voditelji, ki nočejo nič slišati o politični organizaciji in ki sanjajo ,da strokovna organizacija zadostuje za vse potrebe, čeprav jih zgodovina delavskih bojev uči popolnoma nekaj druzega.

ALI SE ZNIŽA CENA TISKOVNEMU PAPIRJU.

Washington ,D. C. — Zveza ameriških časnikarskih izdajateljev je predlagala zvezni obrtni komisiji, da preišče produkcijske troške tiskovnega papirja, da se določijo nove cene in če le mogoče tudi znižajo. Zvezna obrtna komisija je odložila odlok v tej zadevi.

G. W. Wickersham, zastopnik ''Zveze ameriških časnikarskih izdajateljev'', je dejal, da je preiskava dognala, da so se produkcijski troški v Kanadi znižali in ne pomnožili.

67,080 AKROV SVETA ODPRO NASELJEVANJU.

Helena, Mont. — V nekaj tednih odpro 67,080 akrov sveta naseljevanju. Svet ne bo odprt naseljevanju le vojakom, ampak vsakemu, ki želi postati farmar. Svet se nahaja v bližini narodne šume Beaverhead.

SLOVENEC ZMOŽEN

v vsakem farmerskem delu bi zelo rad dobil delo pri slovenskem farmerju, za vsa nadaljša pojasnila se obrnite na naslov upravništva ''Prosveta'' 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Cenjeni rojaki pozor!

Cenjenim rojakom naznanimo, da mi kupujemo vse Liberty Bonde ter jih plačujemo v gotovem denarju po dnevnem KURZU (njih vrednosti). Rojaki, katerim je nemogoče priti osebno v naš urad, naj pošljejo svoje BONDE v priporočenem pismu (registriranem), ker na drug način mi nismo odgovorni v slučaju izgube po poštni ali drugi pošiljatvi. — Pošljite na naslov:

Mr. John Bahorich, 129 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

John Žerovec.

Podlaga znanstva jih stori trpežne.

"Skoro leto dni že nosim čevlje z Neolin podplati, ki so na videz še tako čeli, kakor tedaj, ko sem jih kupil"—piše W. H. Cocke, častnik A. E. F. iz Francije.

Samo Neolin podplati morejo prestati to poskušnjo, to pa radi tega, ker jim je dana posebna gibčnost trpežnost na poseben znanstveno preizkušen način. Da znižaš stroške za čevlje, kupi vedno take, ki imajo trpežne podplate. Dobiš jih v raznih krojih za moške ženske in otroke.

Pomisli—Neolin podplati so nepremočljivi in gibki ter se dobe povsod za popravo ponošenih čevljev. Izdeluje jih The Goodyear Tire & Rubber Co., Akron, Ohio, ki dela tudi lahkonoge pete, katerih trpežnost je zajamčena.

Neolin Soles

Trade Mark Reg. U. S. Pat. Off.

RAD BI IZVEDEL

za Johano Stergol sedaj omožena Johana Ferman, doma je od Blejskega jezera na Gorenjskem. Cenjene rojake prav lepo prosim, če kdo ve za njeni naslov naj mi ga naznani, ako bo pa sama čitala ta oglas naj se mi prijavi na moj naslov John Končič, P. O. Box 41, Piney Fork, Ohio.

FARMA NA PRODAJ.

Proda se 10 akrov farma z vsem poslopjem, dobra hiša in druga poslopja. Na farmi je nad 115 sadnih dreves in prav lepa vinska trta katera že rodi. Kmetija je le četrt ure hoda od mesta in petih tovarn ena tovarna je last Pfister Vogel, usnjarna in tam je lepa cesta, izvrstno dobra pitna voda in prilika za dober trg. Za pojasnila se obrnite osebno ali pa pismeno na naslov: Math Setina, 366 Reed Street, Milwaukee, Wis.

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse za vsakdanje potrebščine po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Herminie, Pa.

Rojaki pozor!

Cenjenim rojakom se naznanja, da se je ustanovila druzba THE AMERICAN AMUSEMENT & THEATRE CO, INC. z glavnico $100.000 z namenom, da nabavi kar več mogoče gledališč. Načrti so že izdelani kje se bode vzelo 10 gledališč v letu 1919, od katerih se sedaj že lastuje dva in imamo dva pod arom. Za vse te stvari je pa potrebno veliko denarja. Družba sedaj nudi naprodaj svoje delnice po zelo nizki ceni $1.00 vsaka. Dobiček je preračunjen, da bi mogel doseči do 40% v letu 1919. Pišite po natančnejša pojasnila na naslov:—

Mr. John Bahorich, 129 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

KRASNO IZBRANO BLAGO.

Tavžentrože, lipov cvet, kamelice, lapuh, hvošč ali preslica, sladki janež in izvrstni krvni čaj, to je sedem raznih izvrstnih domačih zdravil in poučljiva knjiga **"Mali domači zdravnik"**, vse skupaj zavarovano po pošte za $2.40, po zavetju 10 centov več. Tekom dolge zime se taki pripomočki večkrat zelo potrebujejo; naročite jih sedaj, da jih boste imeli pri rokah.

Za druga domača zdravila, kajti jaz jih imam v zalogi, pišite po brezplačni cenik.

MATH PEZDIR,
P. O. Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

Pijte toplo vodo ako hočete biti rudečelični.

Nemogoče je drugače, kot da si operemo notranji del telesa in potem bomo zdravejši in lepši na pogled.

Ako želimo, da lepše izgledamo in da se boljše počutimo tedaj, si moramo oprati vsako jutro naš želodec s toplo vodo, katera naj očisti vse zaostale nečistoče, kislo zaostalo in neprebavno hrano, katera povzroča bolno kri. Kot premog kadar izgori pusti za seboj količino ne porabnega materijala v obliki pepela, enako je s hrano in pijačo, da ostane od dne do dne ostane nekoliko slube hrane in neprebavljeno vzgaja toksins strupene pline, katere se vsesajo pozneje v kri po raznih živčnih organih kamor bi vresnici smelo iti le čisto sveže in zdravo prebavljeno jedilo.

Ako želite prijazno lepo zdravo rudeče izgledati, vaša koža lepa in zdrava, se vam pravi pijte vsak dan takoj v jutro ko vstanete kozarec tople vode in polovico ene Laxcarin tablete raztopljene v ti vodi, katera vam pozneje ves notranji sistem opere in očisti vseh zaostali umazanih in škodljivih snovi v vašem želodcu, jetrih, obistih in črevih, torej vse kakor ozdravi in vredi vaš želodec, da lahko živiva več dobre in zdrave hrane.

Možki in ženske slabe blede kožne barve, ki imajo razne izpahke in bledo lice, nadalje vsi ki se navadno v jutro zbude s slabim okusom v ustih, imajo bel jezik, slab duh iz njih ust, zopet ki jih večkrat glavaboli, imajo večkrat slabosti, kisli želodec, zaprtnico naj bi pričeli vživati toplo z tem zdravilom in gotovo se bode njih stanje zboljšalo v par tednih.

Enako kakor milo in voda pere, očisti in osveži kožo na zunaj ravno tako pa tudi topla voda in Laxcarin deluje na notranjih oragnih telesa. Vedno morali bi imeti pred očmi, da so notranji deli telesa ravno potrebni, da se jih očisti ali pa več kot zunaji, ker ocejanje kože se ne izljiva v hrano kot pa se nečiste stvari v kri v notranjosti.

Laxcarin se prodaja pri Laxcarin Products Co., Dept. Z. 1, Pittsburgh, Pa. Cena je en dolar zavoj — polno zadostilo šest zavojev za pet dolarjev. Pošljemo poštnino prosto za gotov denar, money order ali poštne znamke. — Ne jemljite nobenih ponaredb.

FARMA NA PRODAJ.

Proda se 80 akrov obsegajoča farma v lepem kraju v Wausaukee, Marinette County, Wis. 16 akrov je posejano z deteljo a drugo je pa še za čistiti, tu se lahko izčisti po en aker na dan. Nekaj lesa je že pripravljenega za hišo. Ako katerega veseli kupiti to zemljo ali če hoče iti sam ogledat to zemljo, tedaj naj piše na naslov: Peter Slabe, P. O. Wausaukee, Wis. Box 163. On mu bode vse razkazal in dal vsa potrebna pojasnila. Lahko pa tudi pišete za vsa natančna pojasnila glede cene na Math Petrich, P. O. Box 659, Oakdale, Pa.

CONEMAUGH, PA.

Naznanilo vsem delničarjem Slovenske zadružne prodajalne v Conemaugh, Pa.

Sklep seje direktorija, katera se je vršila dne 23. marca, 1919, da se opozori vse one delničarje, ki so se zavezali, pri nakupu delnic, gori omenjene družbe in še niso poravnali svojih obveznosti, da se naj čim hitrej izglasijo pismeno ali pa osebno pri tajniku ali pri poslovodji zadruge, katerih naslov je: Slov. Co-op. Assoc. 46 Main St., Conemaugh, Pa.

Ako pa tega ne izvršite se bode upošteval sklep direktorjeve seje, da denar ki je plačan na delnice in ne zadostuje za delnico, da bi bila popolnoma plačana, zapadejo v last. zadrugi, s tem so upoštete delnice obeh serij staka. Za Slov. Coop. Ass. Odbor .

Cemu biti bolan in slab?

KO STE LAHKO ZDRAV IN KREPAK.

Pridite k meni, jaz sem specialist s tridesetletno izkušnjo v nekaterih največjih bolnišnicah. Jaz sem ozdravil že tisoče bolnikov in sem v stanju tudi vam pomagati.

Ne trpite dalje. Pridite k meni in sledite mojim nasvetom. Pregledba s X-ray žarki brezplačno.

Jaz imam najnovejše električne aparate in moja skušnja mi omogočuje uspeh, kjer drugi zdravniki niso uspeli.

"606" ZA KRVNE BOLEZNI "914"

Ako trpite vsled krvne bolezni, slabosti, krvi, ali oblstne neredosti, kožne bolezni, ali kakšne tajne bolezni, pridite v moj urad in jaz vam po možnosti pomagam.

PROFESSOR DR. MOORE'S

407 FOURTH AVENUE PITTSBURGH, PA.

Preko velike poste.—Nad restavrantom.

Prinesite ta oglas s seboj.